

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui:

*Țăran Anatolii Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.11.2017 - 25.04.2018;

Instanța de apel: 17.05.2018 - 10.10.2018;

Instanța de recurs: 20.11.2018- 12.12.2018,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 25 aprilie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Țăran Anatolii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 ani 8 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

A fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea de la Țăran Anatolii în beneficiul statului a sumei de 2 940 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că Țăran Anatolii, în perioada octombrie 2016 - martie 2017, data concretă nu a fost posibil de stabilit în cadrul urmăririi penale, având scopul satisfacerii poftelor sexuale prin profitarea de imposibilitatea victimei de a-și exprima voința în legătură cu vârsta fragedă și știind cu certitudine că Xxxxx Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx este minor, a întreprins în privința ultimului acțiuni violente cu caracter sexual și anume a introdus organul genital al minorului în cavitatea sa bucală, cauzându-i dureri fizice minorului Xxxxx Xxxxx.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului și a soluționării cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare și emiterea unei hotărâri noi în această parte, prin care lui Țăran Anatolii, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsă

sub formă de închisoare pe termen de 10 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis și încasarea de la acesta a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 940 de lei, menționând că pentru infracțiunea comisă de către inculpat, pedeapsa numită este prea blândă.

Cu referire la cheltuielile judiciare în mărime de 2 940 de lei, procurorul a invocat că acestea urmează a fi încasate de la inculpat în temeiul prevederilor art. 227 și 229 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, s-a dispus respingerea apelului declarat ca nefondat.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că instanța de fond a conchis corect că Țăran Anatolii este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Cu referire la argumentul apelantului privind aplicarea eronată a pedepsei în privința inculpatului, Colegiul a considerat că acesta este neîntemeiat, deoarece instanța de fond stabilind pedeapsa lui Țăran Anatolii a ținut cont de faptul că cauza a fost examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, căința sinceră a acestuia în cele comise fiind considerată circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 Cod penal, inculpatul la locul de domiciliu se caracterizează pozitiv, se află la evidența medicului psihiatru din 28.06.2002 cu diagnosticul retard mental ușor, dar în momentul comiterii infracțiunii a acționat cu discernământ, anterior nu a fost condamnat, careva circumstanțe agravante, la caz, ne fiind stabilite,

Reieșind din cele constatate, Colegiul a considerat că prima instanță a conchis corect de a-i stabili lui Țăran Anatolii, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 6 ani 8 luni, instanța fiind convinsă că izolarea de societate va duce la corectarea și reeducarea acestuia.

Cât ține de cerința procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 940 de lei pentru efectuarea expertizelor judiciare, Colegiul a menționat că acestea nu urmează a fi puse în sarcina inculpatului întrucât ele sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și sunt cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, dar nu cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală în legătură cu efectuarea urmăririi penale.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de individualizarea pedepsei și neîncasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2 940 lei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul invocă că ambele instanțe de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și incorect s-a ajuns la concluzia stabilirii inculpatului unei pedepse de 6 ani 8 luni închisoare. Totodată, nu s-a ținut cont de faptul că prin acțiunile sale inculpatul a atentat la inviolabilitatea sexuală a unei persoane despre care făptașul cunoștea cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 14 ani.

De asemenea, recurentul critică soluția adoptată de către ambele instanțe de judecată și în partea ce ține de respingerea solicitării privind încasarea cheltuielilor de judecată, motivând că efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că procurorul indică ca temei de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă de fapt invocă dezacordul cu soluția instanței de apel privind respingerea încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 2 940 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare și în partea pedepsei stabilită inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub aceste aspecte.

Colegiul menționează că, la judecarea cauzei instanțele de fond au ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Concomitent, soluția instanțelor de fond sunt susținute și de prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, adică cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Colegiul menționează că, argumentele invocate de către recurent în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece cheltuielile judiciare au fost suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, or art. 143 alin. (1) pct. 3) și 5) Cod de procedură penală, prevede expres că *expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea stării psihice și fizice a bănuțului, învinuțului, inculpatului - în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal și stării psihice sau fizice a părții vătămăte, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată*, iar alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală (în vigoare la momentul efectuării expertizei) stipula că, *plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat*.

Mai mult ca atât, dispozițiile alin. (3), art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că „*în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală*”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

Referitor la critica deciziei instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate lui Țăran Anatolii, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul analizând decizia atacată, conchide că temeiul menționat nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante și agravante stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama

de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod.*

Colegiul menționează că prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurent în recurs sunt similare cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele de fond, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, ținând cont de pericolul social al faptei comise, luând în considerație circumstanțele atenuante: căința sinceră, recunoașterea vinovăției, corect au conchis că scopul legii penale poate fi atins doar prin izolarea acestuia de societate, stabilindu-i 6 ani 8 luni închisoare în penitenciar de tip închis.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind fondată și întemeiată, iar în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Urmare celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, astfel încât soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui Țăran Anatolii, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 11 ianuarie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun